

1758. 81. quam sit conditio dulcis sine
pulvere palma.

— " 82. de Fdolo zeli Hefek. VIII. 3.

— " 83. de nominibus a metro
alienis

— " 84. Censura poetica nauorum
poeticorum.

1759 " 85. VI. Abhandl. von Sanguinigkeit.

— " 86. lex viva in mortuis spirans.

— " 87. Ein wöttliche Erbiung der Er-
ndfamtkeit durch Defulm.

— " 88. von dem Gott einem guten
Aubgungend

— " 89. 2te Klugheit von gelafenen
Frugbungen

— " 90. de viro opportuno Levit.
XVI. 21.

1759. 91. de Pallade armata cum Musis
inermibus
— " 92. de nominibus personarum et
locorum communibus
— " 93. Vrb quorundam und in i d ar
ninguonun Dafsich
1760. 94. von Gulstaban Pringau.
— " 95. Comment. X. nomina disci-
pulos. extraneos. in Schola Frei-
bergensi versatorum
1761. 96. de mutuis bellis Deorum
— . 97. de Narcisso litterario.
— . 98. de fomiis Iudaeorum exe-
geticis ad Genes. 1. 1.
— . 99. commentat. XI. memoria
discipulorum extraneos. in
Schola Freiberg. versatorum.
1762. 100. de bellis Scholis Fatalibus.
— . 101. de muliere vagues suos fa-
ciente signo luctus.

1762. 102. Commentat. XII. memoria disci-
pulos. extraneos. in Schola Frei-
berg. versat.

1763. 103. de Septimo quoq; Judaeorum
anno Sabbathario.

— . 104. de genere irritabili vatum.

— . 105. de Panda pacis Dea,

— . 106. Swenda libru inu windorfun
gristallou Grindnu.

— . 107. de primis rei metallice in-
uentoribus.

— . 108. De Augustis Augustorum mor-
tibus.

1764. 109. Sub yonstu Stuppu Jests dab yagau
wäntigan Jestsündru.

— . 110. de numis rei nummarice reforma-
ta testibus.

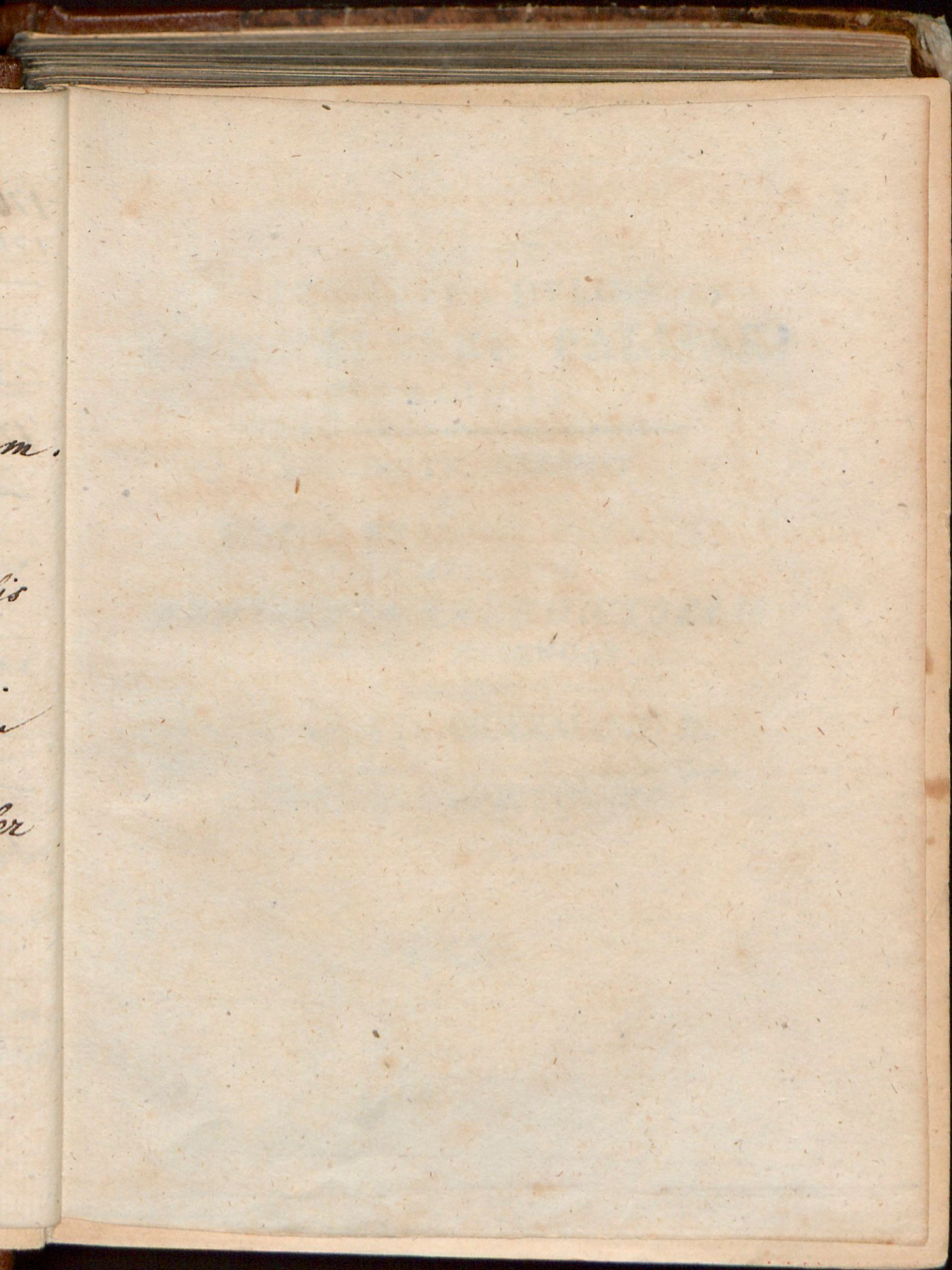
— . 111. Von Eynst. Dreyss. Brynabruig Pund
Jundstun. Mündnu.

— . 112. de antiquitate fodinarum metallicarum.

1765. 113. Probr von vltan und neuen Einbal
 Erbauungsgen.
- . 114. de Februalibus veterum.
- . 115. Vanus Dei vltimi augur.
- . 116. mayst. Aufs. der hünigigen
 hünigigen und Quellmalz
 von milien V. Affingra
- . 117. de Iosepho fratrum lectissimo
 Genes. xlii. 26.
- . 118. de monumentis poetis anima-
 libus brutis statutis.
1766. 119. 2te Probr von vltan und neuen
 Einbalübungsungen
- . 120. super Q. Horatii A. Theologia
1767. 121. 3te Probr von vltan und neuen
 balübungsungen
- . 122. Sermones animalium brutorum
 testimoniis atqz exemplis pro-
 bati.

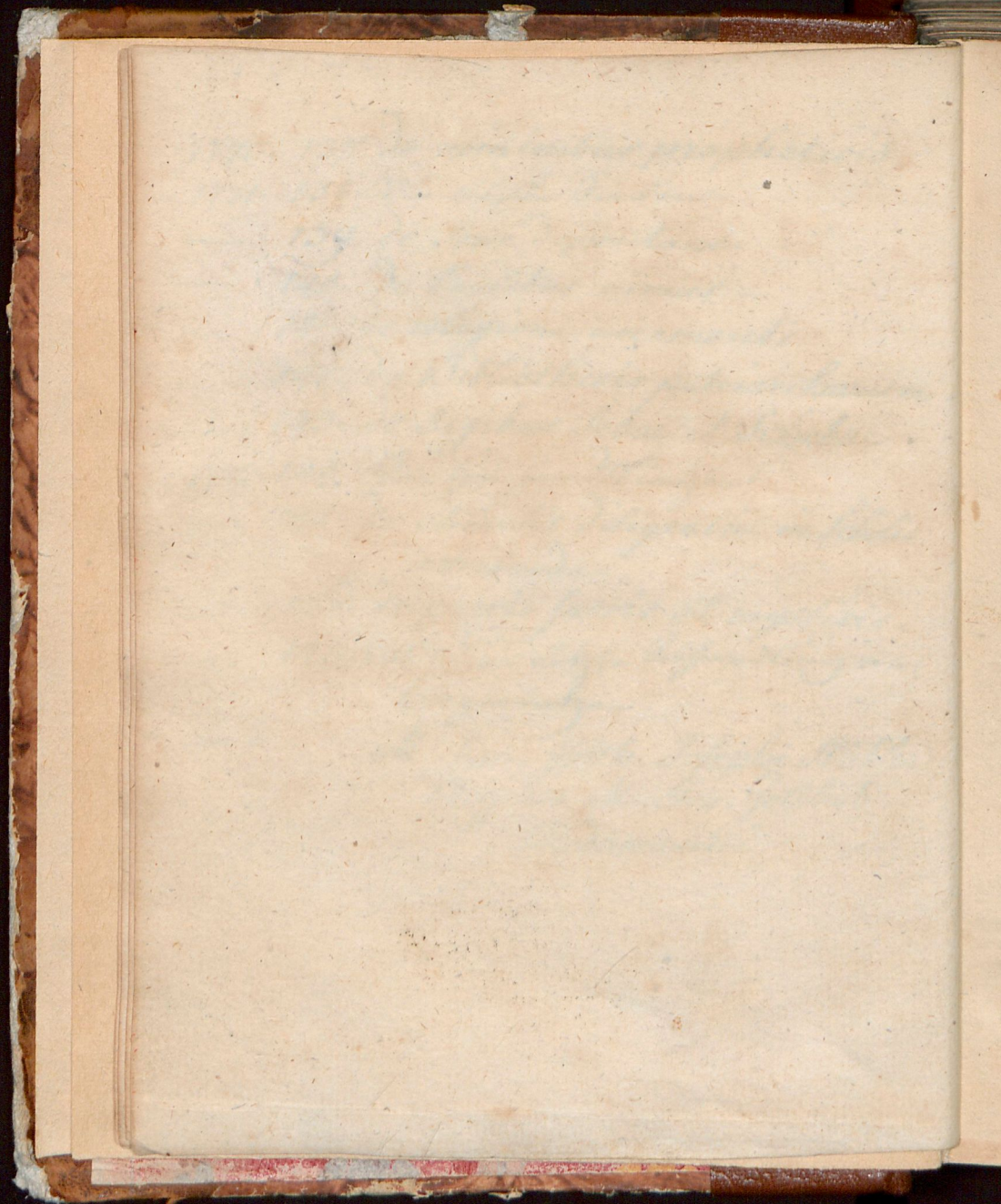
1767. 123. Scholarum Scylla et Charibides.
 1768. 124. von Gännen aus Münggen.
 —. 125. de Horatio Musico
 —. 126. de Fove Hospitali.
 —. 127. de Psalmis alphabetis.
 1769. 128. VII. ^{te} Lib. von Gännen aus Münggen.
 —. 129. de Genio Saeculi litterario.
 —. 130. monumentor. poeticor. animalibus
 brutis positorum fasc. II.
 —. 131. 3te Classe von Gännen aus Münggen.
 —. 132. de montibus symbolicis.
 —. 133. de Graecia anigmatum studiosa.
 1770. 134. Von Gännen aus Münggen in Gännen
 Münggen Münggen Münggen Münggen
 Münggen.
 —. 135. de feriis servorum.
 —. 136. quid sit $\Psi\gamma\phi\eta - \eta\alpha\epsilon\tau\epsilon$
 Numer. IV. 20.

1770. 137. De nominibus prophetis
 1771. 138. Von bösen Dämonen.
 — . 139. de Seneca de pontano.
 — . 140. de laudibus nimis
 — . 141. de religione iuramenti
 — . 142. de Bibliothecis patriarcharum.
 — . 143. de Regibus Sebae et Schebae
 1772. 144. Vom Geringen Müßigen
 — . 145. De Stimulis diligentiae in Scholis
 excitanda.
 — . 146. de porcis sacris et mysticis.
 — . 147. VIII^{te} und letzte Abhandlung von
 Garguiniß.
 — . M. Van. Gottb. Josephi Müblers
 Elogium M. Joa. Gottlieb
 Biedermanni.

m.
is
22

130

MONVMENTA POETICA
ANIMALIBVS BRVTIS POSITA

HOC FASCIC. II.

CONTIN VAT

ET

ORATIONEM
VALEDICTORIAM

INDICIT

M. IO. GOTTL. BIDERMANN. R.

FREIBERGAE,

Litteris SAM. FRIDER. BARTHELII.

CXXX.

Omnem fere fidem excedit, quum vel legimus, vel audimus, homines rationales animalibus brutis plus saepe honoris tribuisse, quam suae naturae fociis praestare detrectarunt. Testis sit Alexander M. qui Bucephalum equum, quo utebatur, tanto in pretio habebat, ut in honorem mortui urbem, ex eius nomine Bucephaliam dictam, conderet. Quod CVR TIVS, rerum ab eo gestarum scriptor locupletissimus, his verbis docet: a) *urbem Bucephalon equi, quem amiserat, memoriae ac nomini dedicavit.* Phidias autem et Praxiteles, sculptores suae aetatis praestantissimi, eiusdem equi statuam admirabili arte in marmore expresserunt. Quod monumentum stupendo labore et ingentibus sumptibus ex Graecia Romam translatum et vetustate collabens Pontif. x Sixtus V. reconcinnavit, hac addita inscriptione: b) *Sixtus V. Pontif. Rom. signa Alexandri M. et celebri eius Bucephali ex antiquitatis testimonio Phidiae et Praxitelis aemulatione hoc marmore ad viam effigiem expressa a Fl. Constantino Max. e Graecia aduecta, suisque in thesibus in hoc Quirinali monte collocata, temporis vi deformata laceraque ad eiusdem Imp. memoriam urbisque decorem in pristinam formam restituta hic reponi iussit an. Dn. MDLXXXIX. Pont. III.* Neque minori sui equi amore Imperator Rom. Caligula captus erat, de quo SVETONIVS hoc narrat: c) *equo, qui Incitati nomen habebat, praeter equile marmorcum, praesepse eburneum, purpurea tegumenta, et monile ex gemmis, domum etiam et familiam et suppellectilem dedit, quo lautius nomine eius imitati acciperentur. Imo consulatum eidem destinaverat, nisi morte praeventus fuisset.* Simili honore equus Imp. Hadriani adfectus fuit, hoc posito epitaphio: d)

*Borysthenes Alanus,
Caesareus veredus,
Per aequor et paludes
Et tumulos Hetruscos
Volare qui solebat,
Pannonios nec ullos
Apros eum insequentem
Dente asper albicanti*

*Ausus fuit nocere,
Vel extimam saluam
Sparsit ab ore caudam
Ut solet euenire.
Sed integer iuuenta
Inviolatus artus
Die suo peremptus
Hoc situs est in agro.*

Sed alias ad bestias progredior, quarum monumenta nostram ad memoriam pervenerunt, et quidem carmine expressa. Tale erat, quod rex Sueciae, Carolus XII, cani suo, cui Pompeii nomen imposuerat, et quem in Polonia extinctum in Sueciam remittebat, fieri curavit, hoc elogio cohonestatum: e)

*Hic est, qui dominum per tela secutus et ignes
Dignus hyberborei regis amore fuit.
Rex amat extinctum, patriamque remittit ad Arcton,
Sic hosti has etiam sustulit exuvias.*

Pompeii

a) Libr IX. c. 3.

b) Sam. Pitisc. in Curt. p. 716

c) in Calig. c. 55.

d) *Keyslers* Neueste Reisen P. I. p. 515.

e) *ibid.* 439.

Pompeii cineres, et clari nominis umbra
Debita Parrbasio sunt monumenta polo.
Quid modo non praestet fidis Rex gratus amicis,
Qui neque dilecti negligit ossa canis?

Et quanto amore IVST. LIPSIVS tres illos, quos aluit, canes, Mopsium,
Mopsulum, et Sapphirum complexus fuerit, epitaphia testantur, quae in
eorum memoriam litteris consignavit, f) et quidem
in Mopsium.

Mopsus ego, forma qui vinco saecula canina,
Quod nolim, in magno corpore nil habeo.
Quodque velim, dominum dominam, ancillamque volentes
Conciliat probitas simplicitasque mihi.
Ille canis redeat, meruit qui caelica templa,
Si certet, terra hunc, me sibi caelum habeat.

In Mopsulum,

Mopsulus en! ego sum domini comitua, quid ultra?
En! etiam lectum participo domini.
Esne aliud? domini dominus, si dicere, fas est,
Vsq; adeo formae huic iungitur improbitas.
Sed formae, quae rara cluet, si examine iusto
Pensor, quod nec ames, est mihi, plus quod ames.

In Sapphirum,

Gemma dedit nomen, sum vere gemma catellum,
Quotquot terra habuit Belgica, habebit, habet.
Tale decus vultus, talis Venus, adde lepores,
Ingenii humanum qui sapiunt genium.
Et sane, est aliquid mi hominis; vis argumentum?
Vina bibo, et vino nata me habet podagra.

Huic monumento illa elegia subiungi meretur, quam poeta felicitis ingenii,
sed infelicissimi fati, NICOD. FRISCHLINVS in canis Berylli, quem in
deliciis habebat, memoriam concinnavit, his verbis conceptam; g)

En! canis occubuit, fato correptus acerbo,
Et periit divi per canis ora lacer,
Non inuitatus celebres dum venit ad escas,
Et studet, infenso se sociare cani.
Quippe fuit pulcher, viuens laudibile tempus,
Sedulus et templum viderat ipse sacrum,
Nec poterat dominum carum vitare, sed ipse
Semper, et arctato foedere iunctus erat.

Occidit

f) Epistol. ad Belgas. Centur. I. Ep. 44.

g) in Poemat. L. XVIII, Eleg. 8.

*Occidit eximium Cynici decus agminis. Aequas
Exsequias reliqui sedulo forte canes.
Velleris albensis fuerat, tinctusque colore
Subrubeo, formis iride maior erat.
Pendulaque auris erat, collo crispique capilli,
Pectore praecellens, corpore parvus erat.
Ad domini nutum nullo non tempore vixit:
Nec potuit foedus moribus esse suis.
Dignus es omnino, ut recubent tua membra sepulcro,
Et recinant laudes carmina nostra tuas.*

Huc PAVLLI STEPHANI epitaphium pertinet, quod suo cani statuit: h)

*Interit ad tumulum domini canis aegra peremti,
Dum patitur nimiam tristis et orba famem.
Longa queri extincto non desit ante sepulcro,
Quam socia est domini funere facta sui.
Et quum tam dulces, superi, sensistis amores,
Iuppiter aetherea transfudit arce canem.*

Neque amorem suum erga canem, quo usus fuerat MART. NESSELIVS, dissimulavit, hoc carmine illius virtutes commendans: i)

*In festo fures latratu ac dente petebam:
Proditus ast per me nullus amator erat.
Sic Domini facta est non delectanda voluntas,
Nec sunt et dominae iussa peracta minus.*

In muscam vero, quae liquido succino inuolans, in eodem inclusa fuerat, STEPH. FORCATVLVS, iureconsultus et poeta celeberrimus, ita lusit: k)

*A sole, et nitida quae tantum gignitur aethra,
Musca, ortu dignum funus adepta fuit.
Nam forte Peliadum volitans sub fronde sororum,
Vix tetigit tenui succina flava pede,
Parua suo volucris censim decepta sepulcro,
In Phærhonteis obrigit lacrymis.
Et quia perspicua praecluditur undique gemma,
Tam latet in tumulo, quam pretiosa patet.*

Aliud muscae fatum, quae nimirum in lacte naufragium fecerat, P. PETR. IVST. SAVTELIVS, lesuita, hoc lesu decantat: l)

*Mulxerat a pastu reduces Galatea capellas,
Alterna pressans vbera plena manu.
Iamque coronatis sultanti nectare labris,
Spumabat liquida scilicet urna nive.*

Ausa

h) in Epigrammat. p. 108.

k) Epigr. p. 101.

l) Poemat. Epigr. XXXVII. p. 275.

1) Luf. poet. p. I. 199.

*Aufa per aërias volitare licentius auras
 Musca videt posito pura fluente cado,
 Et celeri (nam fata trahunt.) ruit acta volatu,
 Subdola blanditiis quo vocat esca suis.
 Accedit, sensimque leues delapsa per auras
 Ponit in ignoto cruscula sessa vado.
 Vix bene lac tetigit, quum se subidere sensit,
 Et niueo pennas rore madere graues.
 Ter celerem molita fugam, ter inutilis haesit
 Penna, ter officio defuit ala suo.
 Nare parat, (quid amor vitae non tentat?) at exspes
 Nescit propensos arte mouere pedes.
 Nam tremulas quo musca frequentius evibrat alas,
 Alius hoc niveis mergitur vsque vadis.
 Dum trepidat, nitensque iterumque iterumque retentat
 Corpus ab implicito soluere capta dolo,
 Ter caput immersit, toties caput extulit, at mox
 Ebria fatalis fluxit in ora liquor,
 Deposuitque suam volucris tenuissima vitam,
 Quo festinarat depositura sitim.*

Pluribus hanc mulcae mortem verbis exponit, quae, vt chartae parcatius, praetermittimus, et solum epitaphium subnexum repetimus:

*Lacte madescens perfusa tenaciter alas
 Finit extremos naufraga musca dies.
 Non tamen ad plenum est duras experta sorores,
 Illo, quo periit, rite sepulta cado.
 Ne Pario gratare tibi, Cleopatra, sepulcro,
 Muscula quod tumulo candidiore iacet.
 Vt reliqui manes busto meliore quiescent;
 Dulcior hac certe nullius vrna fuit.*

Aliam muscam, quae per imprudentiam in calicem aureum, vino repletum, illapsa et exincta fuerat, idem poeta hoc carmine funebri dignatus est: m)

*Nec vafra textilibus me cepit aranea filis,
 Pensilis admissum iussa piare scelus.
 Nec me tabe famas consumtum lenta necauit,
 Nec dedit incensum vilis arena rogam.
 Sed viua et moriens fatis melioribus vtor:
 Aurea dant tumulum pocula vina necem.
 Nam dum purpurei pellecta rubore Lyaei
 Accelero, siccam depositura sitim,*

Et

*Et iam plus nimio sapidum sorbillo liquorem,
Mergor in aureolo naufraga facta scypho.
Felix naufragium! tunulus post funera felix!
Felix, qua moriens sorte favente fruor!
Ebria dum cecidi, nec mors mihi dulcior esse,
Nec mihi, dum tumulor, lautior urna potest.
Non potaram tumultanda frui, moriturave fungi
Vel meliore urna, vel meliore nece.*

In passerem autem, a seculo correptum et dilaniatum, hoc epicedium con-
textuit: n)

*Raptus es (ó! in isto desunt lamenta dolori)
Passer, quo nullus blandior alter erat.
Raptus es insidiis et felis fraude peremptus,
Nec tu legitimo Marte sed arte cadis.
Passeris ast cineres ne quaere, viator, in urna,
Nil brevis hic locus quod tegat, intus habet.
Membra sepulchrali tumulantur felis in alvo,
Elysiis habitat, si qua sit, umbra domos.*

Lepidum etiam ac facetum est carmen IO. REMPENII, o) quo exsequi-
as caprae, ob furtum laqueo suspensae, his rhythmis complexus est:

*Iam vos effoetae lacrymas profundite Graeae!
Adsuetae bellam quondam mulgere capellam.
Lugeat invidius caprae post fata maritus
Barbatusque pater, viduataque pignore mater,
Et soror et frater, sleat hircus, vestibus ater,
Et, si pupilli restant fortasse pusilli,
Ex trabe pendentis nutriti lacte parentis.
Plangite vos lessum, cornu gestate cupressum.
Vos quoque, sartores, capra deslete dolores.*

Neque iniucundum erit, duo epigrammata hoc loco repetere, quae viri
doctrinae laude celeberrimi, Theodorus Beza, et Paulus Melissus super
psittaco moerore exstincto elaborarunt. Et quidem MELISSVS, audiens,
psittacum Bezae, domino aegrótante, exspirasse, hoc monumentum illi
comparabat: p)

*Dum grauis infirmos Bezae depascitur artus,
Languor et aegra toro membra tepente iacent,
Indica, (quis credat?) morbo miserata cubantem
Ales, heri blandis vocibus orba sui,
Usque adeo cum mane nouo tum vespere sero
Luctibus indulset lacrymulisque piis,*

Morbus

n) l. c. p. 27.
p. 436.

o) in Deliciis Parnassi, p. 292.

p) P. Melissi Schediasmata.

Morbus ut illius quo plus male cresceret auctus;
Hoc mage tabescens ipsa doleret avis,
Et prius eligeret, moriendo fata subire,
Aspera quam domini fata videre sui.
O raram volucrem! mortalibus hercle pudori es,
Maior et humana, Psittace fide, fide.

Ipse vero possessor psittaci, BEZA, aegrotans et iacturam lugens his verbis memoriam illius renouabat: q)

Psittacus, eois quo nullus missus ab Indis
Humanos finxit doctius ore sonos,
Quo nullus vel amabilius vel dulcius omnes
Dilecto fecit delicias domino,
Languentem miseratus herum mox languit ipse,
Et fuit (o fatum!) tam grauis ipse dolor,
Ut pia maluerit vitam finire volucris,
Tot mala quam domini tam diuturna pati.
Fallor, an ex hominum infidis nunc coetibus exul
Ad genus hoc volucrum fugit amicitia?

Elegans etiam est pöema Io. Lud. PRASCHII, fenatoris quondam reip; Ratisbonensis, quo Sciuro suo parentauit. En particulam illius; r)

Nec iam contentus nucibus, quas patria fundit,
Quasque sciurorum vulgus amare solet,
Dona peregrini docto prandere palato
Caeli, et castaneas coepit olere nuces,
Et dulces crustas, et amygdala dulcia libans
Contempsit veteres ambitiosus opes,
Non tulit hoc liuens Lachesis, cui scilicet escas
Non tanti pretii ponere Pluto solet.
In medio rapuit miserandum flore iuventutis,
Et stygias cauda verrere iussit aquas.
Indignam fratris sortem plorate, sciuri,
Qui generis vestri Papa decusque fuit.
Exsequiasque omnes caudis pendentibus ite!
Et stridore pio dicite triste Vale!

Sub finem huius libri Praschiani legitur Floridae Viduae Oratio funebria in obitum noctuae, a lac. Eyndio ab Helmstede carmine expressa, cuius extrema verba haec sunt:

Noctua blanda, vale, dulcesque valete Patroni!
Magnus honor vobis contribuendus erat.

Funus philomelae prope Wittebergam ad Albim sepultae Mich. HASLOBIVS prolixo carmine prosequutus est, s) cuius finem iam solum audiamus:

q) ibid. p. 573. r) in Eius poem. p. 57. s) Carmin. L. XI.

*Cara vale volucris, seu mulces aethera cantu,
Sive per Elysum te iuuat ire nemus,
Seu quodcumque facis, serimus suspiria digna,
Dum tua vox hodie personat Albis aquas.
Personet ac nostras doceat suavissima mentes,
Floreat in cunctos et tua fama dies.*

Idem acambidi epitaphium posuit, quod elegis pluribus continetur, ita finientibus: t)

*Iam volucris dilecta, vale! quod restat, habetis,
Vt gelido ponam frigida membra solo.
Non pudor est, aliquo volucrem donare sepulcro:
Cygnus habet tumulos, et Philomela tulit.
Cara vale volucris, solamen amabile luctus,
Accipit hinc grates, quas meruisset, amor.*

Ex illo autem carmine funebri, quod hic Haslobius in cygni, qui iaculo occisus erat, memoriam fecit, satis amplo et copioso, u) vltima verba decerpamus:

*Tu minime curas, vitam quo funere ponas,
Dum bene, dum caste vita peracta fuit.
Cygne jacens, saluo laetus bonitate canentis,
Noster honor, nostrum tu decus esse potes.
Te merito ponam tumulo, figamque corollas,
Tu cape, quae cineri munera soluo tuo.*

Nunc autem claudendi sunt riuus, quia prata satis hiberunt: alio fortasse loco et alio tempore plura huius generis epitaphia impertiemus. Haec autem praefari placuit orationi indicandae, quam cras finitis ante meridiem sacris iuuenis bonae notae ac spei,

CHRISTIANVS GOTTLIEB RICHTER, Rüsseina Misn.

et quidem silio Romano de Pythagoraci silentii vera ratione habebit, Quia enim, dum hac in schola versatus est, publica beneficia percepit; etiam aequum et iustum censet, sub discessum ex illa publicum etiam specimen edere, et Benefactoribus debitam gratiam referre. Piiis votis huius abitum comitabitur chori symphoniaci praefectus,

Io. Gottfr. Stecher, Freiberg.

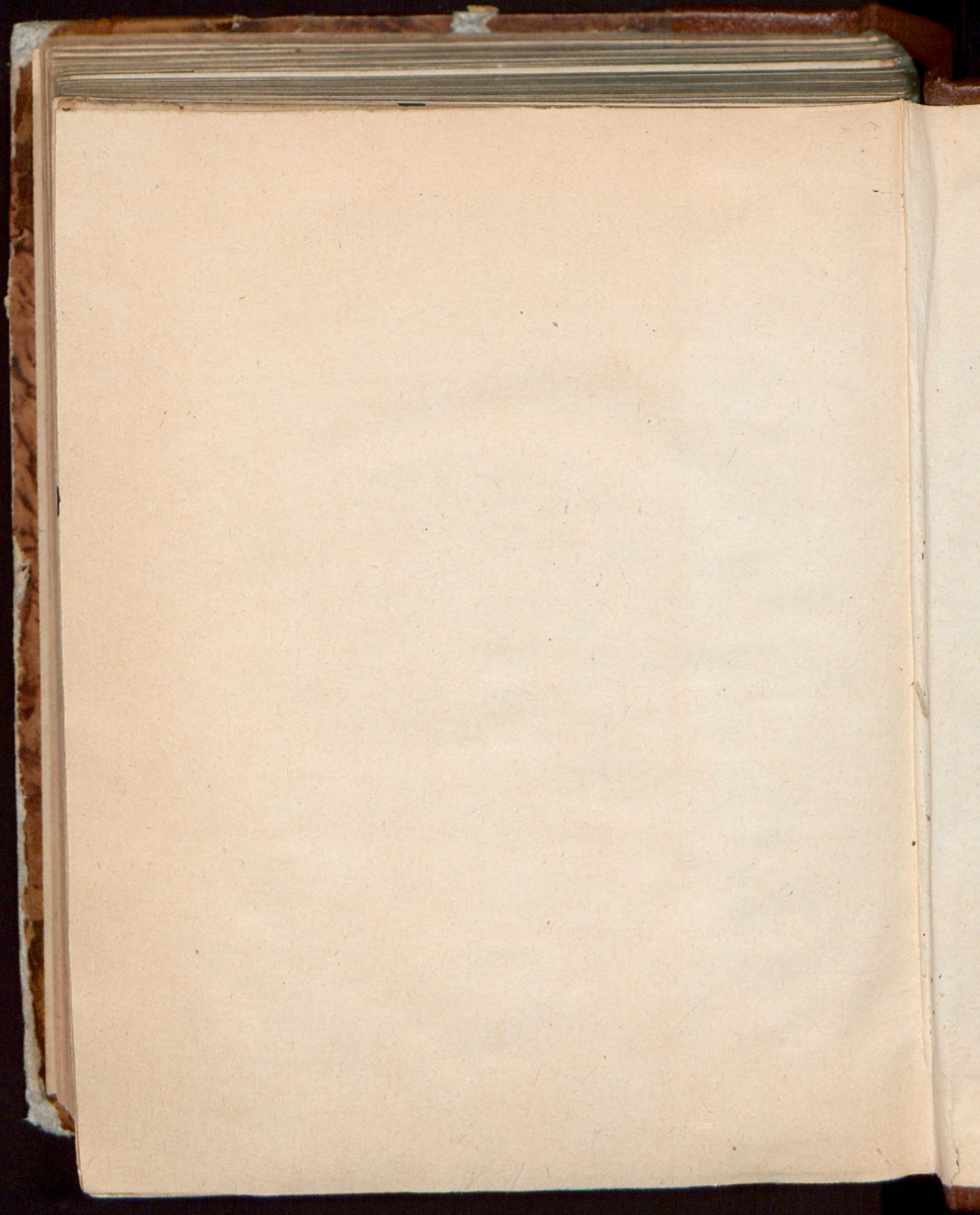
qui vitium silentio et taciturnitati contrarium, nempe *garrulam loquacitatem* carmine Germanico decantabit.

Non dubitamus, PATRONI et FAVTORES, quod his etiam oratoribus illam gratiam et benevolentiam daturi sitis, qua alios, eodem pietatis officio perfunctos, ornastis. Id quod non modo rogamus, sed quacumque fieri poterit ratione demereri nitimur. P. P. *Freibergae*

d. XXVII. Febr. MDCCCLXIX.

t) Eiusd. Eleg. L. I. u) ibid. Eleg. I. II.

Yb 627

ULB Halle

001 508 164

3

(811148)

Sb

VD 18

VD 18 kat 12

130

B.I.G.

Farbkarte #13

Centimetres

Black
3/Color
White
Magenta
Red
Yellow
Green
Cyan
Blue

INSTRUMENTA POETICA
 SVS BRVTIS POSITA

HOC FASCIC. II.
 CONTINVT

ET
 ORATIONEM
 DICTORIAM

INDICIT
 OTTL. BIDERMANN. R.

FREIBERGAE,
 SAM. FRIDER. BARTHELII.

CXXX.

